

HET GENOOTSCHAP
PRO EXCOLENDO JURE PATRIO

OPGERICHT IN HET JAAR 1761

TE GRONINGEN

*

WET

ZOALS ZIJ OPNIEUW IS VASTGESTELD OP
27 NOVEMBER 1973 EN IS GEWIJZIGD IN DE GEWONE
VERGADERING VAN 29 OKTOBER 2003

BENEVENS DE
ARTICULEN

VAN 24 JANUARI 1761

ZOMEDE
DE LEDENLIJST
PER 31 DECEMBER 2010

HET GENOOTSCHAP
PRO EXCOLENDO JURE PATRIO

OPGERICHT IN HET JAAR 1761

TE GRONINGEN

*

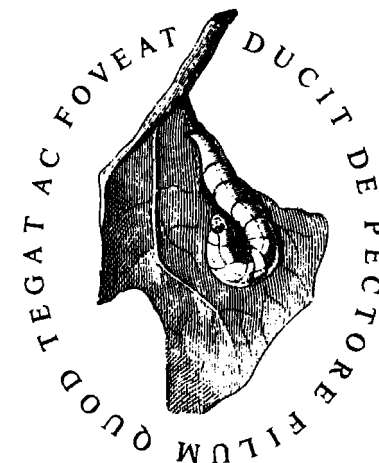
WET

ZOALS ZIJ OPNIEUW IS VASTGESTELD OP
27 NOVEMBER 1973 EN IS GEWIJZIGD IN DE GEWONE
VERGADERING VAN 29 OKTOBER 2003

BENEVENS DE

ARTICULEN

VAN 24 JANUARI 1761

Op de vergadering van het Genootschap Pro Excolendo Jure Patrio dinsdag de 27e november 1973 in het Bosch-huis te Groningen gehouden werd een bestuursvoorstel tot wetswijziging goedgekeurd.

Daarmee trad de nieuwe Wet in werking.

De wijzigingen in de Wet betroffen de positie van de in de Stad woonachtige leden, die altijd een geprivilegeerde positie hadden, ze betroffen een aanpassing aan de inmiddels gevormde tradities met betrekking tot de vergaderdata, terwijl onder handhaving van de traditie van het Genootschap toch de text zoveel mogelijk werd aangepast.

Waar de oude text, die in januari 1941 in druk verscheen niet meer voorradig is werd tevens besloten de Wet wederom in druk te doen verschijnen met daaraan toegevoegd de oudste Wet, de "Articulen van 1761".

In het archief van het Genootschap zijn aanwezig de Wetten van 24 januari 1771 (handschrift), 3 januari 1777, 18 december 1827, 28 februari 1854, 24 november 1874, welke gewijzigd is op 27 januari en 31 maart 1885, 27 maart 1887 en 25 februari 1902, de Wet van 26 oktober/2 december 1920 en een wijziging van deze Wet d.d. 30 januari 1943.

Wij hebben hierbij de eer de nieuwe Wet en de oudste Wet aan de leden aan te bieden, gevolgd door de ledenlijst, naar de rang der leden opgesteld.

Het Bestuur van het Genootschap
pro Excolendo Jure Patrio:

H. Huizinga, president
J. de Vries-Brauns, secretaris
M.H. de Wildt, rentmeester
G. Overdiep, commissaris tot de
buitencorrespondentie, tevens bibliothecaris.

Groningen, januari 1974

Het genootschap Pro Excolendo Jure Patrio heeft in de vergadering van 29 oktober 2003 de Wet van 1973 gewijzigd door een aanpassing van art. 8 aan de inmiddels gevestigde traditie; sindsdien is zij niet meer gewijzigd.

Deze wijziging, alsmede het feit dat van de herdruk van 1996 reeds enige jaren geen exemplaren meer voorradig zijn en een toenemend aantal jonge leden van het Genootschap daardoor een Wet moet ontberen, hebben het Bestuur doen besluiten, de Wet opnieuw beschikbaar te maken en evenals bij eerdere uitgaven deze te doen vergezellen van de oorspronkelijke Wet van 1761 en een bijgewerkte ledenlijst, naar de rang der leden opgesteld.

Wij hebben de eer deze nieuwe uitgave aan de leden aan te bieden mede ter gelegenheid van het 250-jarig bestaan van het Genootschap.

Het bestuur van het Genootschap Pro Excolendo Jure Patrio,

T.R. Hidma, president

P. Koerts, secretaris

L.W. Gormley, rentmeester

B.H. Stolte, commissaris tot de buitencorrespondentie,
tevens bibliothecaris

Groningen, januari 2011

WET VOOR HET GENOOTSCHAP
PRO EXCOLENDO JURE PATRIO,
opgericht in het jaar 1761 te Groningen, zoals zij
opnieuw is vastgesteld op 27 november 1973 en is
gewijzigd in de gewone vergadering van 29 oktober 2003.

Art. 1

Het Genootschap heeft ten doel de beoefening van het recht inzonderheid van het Vaderlandse recht, zowel het voormalige als het bestaande.

Het tracht dit doel te bevorderen door het doen houden van voorlezingen, bij voorkeur door de leden van het Genootschap, het uitgeven en verzamelen van rechtskundige werken en alle overige geoorloofde middelen, welke hiertoe kunnen bijdragen.

Art. 2

Het bestaat uit leden, die de graad van Mr. of Drs. in de Rechten, verkregen aan een Nederlandse Universiteit, bezitten, dan wel personen, die door hun kundigheden, uitgegeven geschriften of hun studiën geacht mogen worden geschikt te zijn dit doel te bevorderen.

Art. 3

Niemand wordt tot lid gekozen dan op voorstel van een der leden en met goedkeuring van twee derde der tegenwoordig zijnde leden. De verkiezing geschiedt bij ballotage.

Art. 4

Het voorstel tot de ballotage van een nieuw lid moet geschieden door zijn naam schriftelijk aan de president op te geven, die het voorstel in de eerstkomende vergadering zal mededelen.

Art. 5

Indien het voorstel in een gewone vergadering geschied is, zal de ballotage in de eerstvolgende vergadering plaats hebben, wanneer er twee derde van de leden tegenwoordig zijn. Zo dit getal niet aanwezig is zal de ballotage geschieden in de daarop volgende vergadering. Indien het voorstel tot verkiezing van een nieuw lid in de jaarlijkse algemene vergadering gedaan wordt zal de ballotage in dezelfde vergadering plaats hebben.

Art. 6

De rang der leden wordt gerekend naar de ouderdom der verkiezing. Ingeval er meer dan een lid op dezelfde dag mochten worden gekozen, wordt de rang van dezen bepaald door de alfabetische volgorde van hun namen.

Art. 7

Zij die het Genootschap hebben verlaten en naderhand wensen wederom als leden te worden aangenomen zullen zich niet wederom aan de ballotage behoeven te onderwerpen. Zij behoeven zich slechts bij de president te melden, doch hun zullen in de bepalingen van de rang worden toegerekend de jaren, gedurende welke zij te voren leden geweest zijn en zij zullen de rang hebben voor die leden, die een gelijk aantal jaren in het Genootschap zijn geweest.

Art. 8

De gewone vergaderingen worden gehouden op de avond van de laatste dinsdag van de maanden februari, maart, september, oktober en november.
De jaarlijkse algemene vergadering wordt gehouden op de namiddag van de laatste zaterdag van januari en zal worden gevolgd door een ordentelijk souper der leden.

Art. 9

Elk lid heeft het recht om in elke vergadering, behalve in de jaarlijkse algemene, een of meer niet-leden te introduceren. Personen woonachtig in de provinciën Groningen, Friesland en Drenthe kunnen niet meer dan twee malen worden geïntroduceerd.

Art. 10

Het bestuur van het Genootschap stelt jaarlijks het rooster der spreekbeurten voor de komende periode september tot en met maart vast. Dit rooster zal onder vermelding van de sprekers en door hen gekozen onderwerpen tijdig voor de in de maand september te houden vergadering aan de leden worden toegezonden. Na de septembervergadering zal aan de leden voor iedere vergadering een afzonderlijke oproep vermeldende de naam van de spreker en het onderwerp van zijn spreekbeurt worden toegezonden.

Art. 11

De leden zijn gehouden van de rechtskundige werken, welke zij na hun benoeming mochten uitgeven, een exemplaar aan het Genootschap te schenken.

Art. 12

In de in januari te houden algemene ledenvergadering wordt de contributie vastgesteld, die voor het komend jaar verschuldigd zal zijn. De contributie is onmiddellijk hierna te voldoen.

Art. 13

Een lid, door ballotage aangenomen of weder lid geworden, is verplicht, wanneer ook aangenomen, tot de voldoening van de contributie over het gehele lopende jaar, in hetwelk hij aangekomen of weder lid geworden is.

Art. 14

De opzegging van het lidmaatschap moet geschieden bij schriftelijke kennisgeving aan het bestuur.

Een opzegging in de loop van het jaar werkt niet voor het einde van dat jaar, zodat het lid, dat bedankt heeft, de contributie over het lopende jaar verschuldigd blijft.

Art. 15

Het bestuur van het Genootschap bestaat uit een president, een secretaris, een rentmeester en een commissaris tot de buitencorrespondentie, die tevens bibliothecaris is.

De commissaris tot buitencorrespondentie, tevens bibliothecaris, wordt voor onbepaalde tijd gekozen, behoudens nadere besluiten van de algemene ledenvergadering.

De overige bestuursleden worden gekozen voor de tijd van drie jaren. Telken jare treedt op de algemene vergadering diegene af, die het afgelopen jaar president is geweest.

Een afgetreden bestuurslid is niet dadelijk herkiesbaar.

Het bestuur bepaalt zelve wie in het komende verenigingsjaar als president, secretaris of rentmeester zal optreden.

De verkiezing geschiedt bij schriftelijke stemming. Bij enkelvoudige kandidaatstelling mag verkiezing bij acclamatie geschieden.

Art. 16

De president heeft leiding der vergaderingen. Hij belegt buitengewone vergaderingen en vergaderingen van het bestuur, zo dikwijls hij dit nodig acht. Voorts stelt hij orde op dringende zaken, welke geen uitstel kunnen lijden, behoudens echter de verplichting om hiervan in de eerstvolgende vergadering aan de leden verslag te doen. Bij het staken der stemmen heeft hij een beslissende stem, tenzij drie leden mochten verzoeken, dat de beslissing tot de volgende vergadering zal worden uitgesteld.

Art. 17

De president is verplicht in de algemene vergadering van januari een kort verslag van de staat van het Genootschap te geven. Hij herinnert daarbij aan de nog aanhangige zaken, welke in de notulen zullen worden geplaatst.

Art. 18

De secretaris zorgt ervoor, dat de leden tijdig voor de vergadering van het Genootschap worden bijeengeroepen. Hij houdt aantekening van het verhandelde in de vergaderingen van het Genootschap in het daartoe bestemde boek.

Art. 19

In elke vergadering zal hij een lijst der leden en een exemplaar der Wet moeten voorhanden hebben.

Art. 20

De rentmeester houdt tussen de jaarlijkse algemene vergadering en het te houden souper zitting tot het ontvangen der contributies en voldoet daaruit de gewone en door het bestuur geautoriseerde buitengewone uitgaven.

Hij doet bij de algemene jaarlijkse vergadering verantwoording aan een uit leden te benoemen kascommissie, welke commissie daarvan verslag geeft in de algemene vergadering. Hij draagt bij zijn aftreden de kas aan zijn opvolger over.

Art. 21

Hij doet van zijn ontvangsten en jaarlijkse uitgaven verslag in de jaarlijkse algemene vergadering.

Art. 22

De commissaris tot de buitencorrespondentie, tevens bibliothecaris, moet van de handschriften en boeken van het Genootschap steeds een catalogus voorhanden hebben, welke in de jaarlijkse algemene vergadering ter tafel moet worden gebracht.

Hij doet van tijd tot tijd een lijst drukken der werken (boeken en handschriften), waarmede de boekerij van het Genootschap is vermeerderd.

Art. 23

Hij draagt zorg, dat alle boeken en handschriften, aan het Genootschap ten geschenke gegeven of door het Genootschap aangekocht, gebracht worden naar de Universiteitsbibliotheek te Groningen en gesteld onder bewaring van de bibliothecaris van die inrichting.

Art. 24

Hij ziet toe, dat de leden de boeken en handschriften onder dezelfde voorwaarden ter lezing kunnen verkrijgen, als waarop de boeken der Universiteitsbibliotheek ter leen worden gegeven.

Art. 25

Bij ontstentenis of afwezigheid van de president wordt het presidium waargenomen door het oudste lid in rang, dat ter vergadering tegenwoordig is.

Bij ontstentenis of afwezigheid van een der andere leden van het bestuur wordt daarin door de president voorzien.

Art. 26

Die enige verandering in of bijvoeging tot deze Wet verlangt moet zulks schriftelijk in de vergadering voorstellen.

Dit voorstel zal gesteld worden in handen van het bestuur ter nadere overweging en preadvies, waaraan de voorsteller toegevoegd zal worden om zijn voorstel te kunnen toelichten. Het bestuur brengt in de eerstvolgende vergadering daarover een schriftelijk verslag of preadvies uit.

Over het voorstel wordt dadelijk of in de daarop volgende vergadering beraadslaagd en besloten.

Art. 27

Indien het voorstel door het bestuur mocht worden gedaan, zal dit eerst in de volgende vergadering in beraadslaging worden gebracht. Het bestuur is verplicht aan de vergadering in overweging te geven of zij een afzonderlijke commissie uit leden wensen te benoemen om over het voorstel een schriftelijk verslag en preadvies uit te brengen.

Art. 26, lid 3, is hier van toepassing.

ARTICULEN OM TE DIENEN
TER OPREGTINGE EENER PARTICULIERE
SOCIETEIT IN DE PROVINCIE VAN STAD
EN LANDE
PRO EXCOLENDO JURE PATRIO

Art. 1

Dit Collegie zal bestaan uit zulke leden die sessie hebben of gehad hebben in de vergaderinge van eene der beide leden dezer Provincie en de Hooge Provinciale Collegien of de gradus van Doctor in de regten hebben verkregen.

Art. 2

Hetselve zal bestaan uit sestien leden gequalificeert als boven.

Art. 3

Zullende deze vergaderinge op een publike plaatze werden gehouden van 5 tot 8 uren de laatste Zaterdag in jeder maand uitgezondert July en Augustus.

Art. 4

De rang zal in deze vergaderinge jeder eerste sessie van het Jaar worden geschikt na ouderdom van de gradus of hooger qualiteit van eenig lid des dat de verkoosene praesident de eerste zij en verdere leden na hunne rang.

Art. 5

Het praesidium en verdere bediening zullen alleen voor het loopend Jaar zijn, en met meerderheid van stemminge worden gekoosen, op de buitengewoone vergaaderinge, en zal altoos zulk een lid werden gekoosen welke die functie nog niet heeft waargenomen.

Art. 6

Jeder vergaderinge zal beginnen praecijs te 5 uur bij de breuke van absentie of seroventie van 4 schellingen, onder wat praetext het zoude moogen zijn.

Art. 7

Op de voorgenoemde tijd zullen de leden na de gestelde rang zich om een tafel plaatzen en zal Praesident jeder eerste vergaderinge in het Jaar een gepaste anspraake doen ter betooginge of verkrijginge van het oogmerk van deze societeit en der zaaken gelegenheid.

Art. 8

De Praesident zal de eerste moeten zijn, om een verhoog of discours ter bevordering van het Jus Patrium an de vergaderinge schriftelijk overgeven, mondelijk voorlezen, en daarna an de Secretarius overleveren, 't welk van maand tot maand na de gestelde rang door de leden zal werden gevolgd bij de boete van 4 ducatonen ten zij zijne beurte an een ander lid mogt hebben overgedaan wanneer alleen de helfte zal betaalen, zullende die veranderinge van tour in actis werden betekent.

Art. 9

Het ingeleverde verhoog zal, na goedvinden in het nederduits of latijn geschreven zijn, en niet grooter moogen wezen dan dat binnen een half uur bekwaamelijk kan worden afgelezen, en niets in zich behelzen, dat de Godsdienst of de Hooge Regeringe eenigermaate nadelig konde zijn.

Art. 10

Hetzelve zijnde gelezen, zal de tweede op den deducent volgende bij de breuke van een ducaton zijne anmerkingen op de daaranvolgende sessie, schriftelijk overgeven, en moeten voorlezen, an welke ten dien einde het origineele verhoog onder secretesse zal worden ter hand gesteld, zullende nochtans dezelve binnen een vierendeel uurs moeten worden afgelezen.

Art. 11

De anmerkingen gelezen zijnde zal de deducent, op wiens verhoog dezelve zijn gemaakt, bij vriendelijke t'zaamensprekinge met den opsteller de zwarigheden uit de weg zoeken te ruimen, waarna de Praesident de verdere leden na de gestelde rang zal vragen, of ook nog eenige reflexien hebben voor te stellen, welke men op dezelve wijze mede zal zoeken uit de weg te ruimen.

Art. 12

Dit alles zal met de klokslag halfzeven een einde nemen, wanneer de Praesident de besoiinges zal doen ophouden: opdat een jeder vrieheid van conversatie en discours werde gegeven.

Art. 13

De verhoogen zullen jeder vergaderinge door de Secretaris werden getekent met een num^{ro} en de anmerkingen op dat stuk gemaakt met dezelve num^{ro} om vervolgens ten dienste van dit Collegie, onder hem alleen bewaart te werden zonder daarvan oiet eenige copie te geven.

14

Art. 14

De Secretaris zal verder gehouden zijn jeder vergaderinge antekeninge van de praesente en absente leden te doen, om te dienen tot invorderinge der breuken voor de Rentmeester, alsmede te prothocolleren de n^o van de vertoogen, door wien opgesteld en over wat stoffe zijn gemaakt alsmede door wien de anmerkingen moeten en naderhand zijn gemaakt.

Art. 15

In de vergaderinge worden geconcludeert met meerderheid van stemmen.

Art. 16

En angezien tot maintien van dit Collegie een zeker fons benoodigt is zal een jeder der ingetekende leden, an de Rent^{mr} moeten betaalen de somma van 4 ducatonen en voor ultimo december van 't loopende Jaar een gelijke som voor 't volgende Jaar.

Art. 17

Zullende mede ter goedmakinge van de noodige kosten door de leden in gevalle van trouwen of promotie an dit Collegie worden betaalt de somma van ses ducatonen.

Art. 18

Niemand zal dit Collegie moogen verlaaten, tenzij hij een dubbelt fournissement tot het volgende Jaar betaale aan de Rent^{mr}, zelf in gevalle sijn fixum domicilium buiten de provincie verplaatste.

15

Art. 19

En zal de Rent^{mr} gehouden zijn notitie van de breuken te moeten houden, en daarvan alle Jaaren, alsmede van deszelfs ontfangst en uitgave ter praesentie van de leden rekening moeten doen.

Art. 20

Dezelve zal mede gehouden zijn de gedaene verteringen uit de gemeene cassa te voldoen hetzij bij jeder sessie, of in dier voegen als zulks convenabelst zal oordelen.

Art. 21

Dit Collegie zal een bode hebben zijnde een bekwaam persoon, die wel kan lezen en schrijven. Dezelve zal gehouden wezen op ordere van de Praesident, en van niemand anders de leden extraordinaire zoo vereischt mogte werden, te denuncieren, zullende deze bode daarvoor genieten 's Jaarlijks 12 [gl.] - 12 st. en vervolgens van jeder nieuw ingetekent lid ontfangen 1 [gl.] - 10 st. en gehouden zijn telkens op jeder sessie ten huise waar de vergaderinge is, praesent te moeten blijven.

Art. 22

Voorts zal alle Jaaren den eersten maandag na nieuw Jaar een extraordinaire bijeenkomst op gewoone plaats, ten 4 uren praecijs bij poena als vooren werden gehouden, wanneer het praesidium en andere officien geresigneert en wederom nieuwen angesteld zullen worden, benevens de prothocollen en verdere blijken geexamineert, en getransporteert alsmede de rekeninge van de Rent^{mr} ingenoomen en geslooten, en vervolgens zal den avond met een ordentelijk soupee worden gepasseert.

Art. 23

In deze zelve vergaderinge zal de veranderinge zoo nodig mogte zijn mede werden gemaakt, ten zij de Praesident met de beide oudste leden goedvinden op een ordinaire vergaderinge dienaangaande een propositie te doen.

Tot vestenisse dezes hebben wij onderschreven onder verband en submissie als nae regte dezen eigenhandig vertekent

Groningen den 24 Jan. 1761.

w.g. J.R. WIERENGA.	w.g. L. TRIP. (*)
“ “ R.B. GOCKINGA.	“ “ T.v. SWANEVELT. (*)
“ “ C.C. EMMERY.	“ “ D.F.J. v. HALSEMA. (*)
“ “ Dr. T. TIDDENS	“ “ E.W. UCHTMAN. (*)
“ “ F. BERGHUIS.	“ “ J.A. ENGELHARD. (*)
“ “ F.A. VAN DER MARCK.	
“ “ S. GOCKINGA.	
“ “ J. HUISINGA.	(*) Later toegevoegd.
“ “ E. IPPIUS.	
“ “ J. WICHERS.	
“ “ J.K. VAN TROYEN.	
“ “ NIC. ENGELHARD.	
“ “ J.T. FOCKENS.	
“ “ H. TJASSENS.	

In dorso: Originele Articulen van de Societeit Pro Jure patrio in dato den 24 Januarius 1761.